

Maakunnan eteläosan työllisyysalueen perustaminen

KHALL 16.01.2024 § 6
179/00.04.01/2023

Keskusteluja työllisyysalueen muodostamiseksi Oulun eteläisen alueelle jatkettiin vuoden 2023 lopulla Työ- ja elinkeinoministeriön 27.11.2023 päivätyn kuulemiskirjeen pohjalta. Kuulemiskirje liitteenä. Keskusteluja ja neuvotteluja päätettiin jatkaa heti tammikuun 2024 alkupuolella.

10.1.2024 Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Merijärvi, Sievi ja Alavieska julkaisivat tiedotteen siitä, että he perustavat oman työllisyysalueensa. Tämän perusteella Oulun eteläisen alue on jakautumassa kahteen työllisyysalueeseen. Ministeriön vahvistettua kantaa tähän ei ole vielä saatu. Tiedote on tämän pykälän liitteenä.

Muut kuin edellä mainitut kuusi kuntaa ja kaupunkia jatkavat neuvotteluja Raahen johdolla 15.1.2024. Neuvottelujen pohjana oleva Raahen sähköposti ja esitys ovat liitteenä.

Neuvoteltavan työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä eli työvoimapohja on noin 28 000 henkeä. Järjestämislain (380/2023) 12 §:n mukaan työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoimamäärä tulee olla vähintään 20 000 henkilöä. Työvoimamäärään lasketaan kuntien 18–64 -vuotiaat henkilöt.

Lausunto Työ- ja elinkeinoministeriölle on annettava viimeistään 2.2.2024 ministeriön kirjamoon osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi.

Valmistelija/lisätietoja: Marianne Ahmaoja, 044 4456 132, Jonna Tamminen 044 4456 113

Päätösehdotus

Haapajärven kaupunginhallitus lausuu Haapajärven kaupungin kantana seuraavaa:

Haapajärven kaupungin näkemyksen mukaan Työ- ja elinkeinoministeriön päätösluonnos on hyvä ja Haapajärvi kannattaa sellaista työllisyysaluejärjestelyä, joka huomioi työllisyysaluevalmistelussa Työ- ja elinkeinoministeriön päätösluonnoksen sekä Haapajärven ja sen naapurikuntien asukkaiden lähipalvelutarpeet lähipalvelupisteinä Haapajärvellä.

Haapajärvi pitää myös tärkeänä demokraattisen päätöksenteon toteutumista Työ- ja elinkeinoministeriön ehdottaman lautakuntapaikkajaon mukaisesti.

Päätös

Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja teki muutetun pohjaehdotuksen:

Asia on tässä kokouksessa tiedoksiantoasia ja tulee päätettäväksi myöhemmin.

Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tomi Vähäkangas saapui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.43.

Raahen kaupunki on lähettänyt kirjeellään 28.9.23 suunnitellun työllisyysalueen kunnille toimitilojen käsittelyä varten yhteistoimintasopimuksen työllisyysalueen perustamiseksi, työllisyysalueen suunnitelman ja ilmoituksen toimitiloista.

Liitteenä edellä mainitut asiakirjat.

Päätös

Keskustelun kuluessa Teijo Paananen esitti SDP:n valtuustoryhmän puolesta pöytäkirjan liitteenä olevan esityksen. Harri Finnilä kannatti keskustan valtuustoryhmän puolesta SDP:n valtuustoryhmän esitystä. Tomi Vähäkangas kannatti Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta SDP:n valtuustoryhmän tekemää esitystä. Vesa Puputti kannatti SDP:n valtuustoryhmän tekemää esitystä.

Haapajärven kaupungin valtuusto hyväksyi yksimielisesti SDP:n valtuustoryhmän tekemän esityksen.

Raahen kaupunki on lähettänyt kirjeellään 28.9.23 suunnitellun työllisyysalueen kunnille toimitilojen käsittelyä varten yhteistoimintasopimuksen työllisyysalueen perustamiseksi, työllisyysalueen suunnitelman ja ilmoituksen toimitiloista.

Liitteenä edellä mainitut asiakirjat.

Haapajärven kaupunki on elo-syyskuun aikana maakunnan eteläosan ja seutukunnan kuntien yhteistyöneuvotteluissa tuonut esille, että Haapajärvi voi toimia perustettavan työllisyysalueen oman alueensa palvelualueen vastuukuntana. Perusteluna ovat olleet palveluverkon ja asioinnin kannalta keskeinen sijainti, paikkakunnalla oleva TE-toimiston palvelupiste, jossa on toimivat tilat ja osaava henkilökunta. Yritysassiakkaiden erityispalveluista voidaan tehdä palvelusopimus Nivala-Haapajärven seutukunnan kanssa. Edellä mainituilla tavoilla voidaan kaikkien asiakkaiden uusien kehitettävien palveluketjujen lisäksi turvata lakisääteisten palvelujen keskeytyksetön toiminta vuoden 2025 alussa tapahtuvassa siirtymässä. Perustelut on tuotu esille myös elokuussa Raahen kaupungille annetussa lausunnossa.

Raahen kaupungin nyt lähettämät asiakirjat perustuvat työllisyysalueen itäosan palvelualueen määrittelyn osalta kolmen aiesopimuskunnan edustajien näkemykseen asiasta. Aiesopimuskunnilla ei ole työllisyysalueen perustamisen tässä vaiheessa päätösvaltaa asiassa, vaan ne voivat esittää asiasta vain oman näkemyksensä. Haapajärven kaupungin on tästä syystä aiheellista tuoda esille tarkoituksenmukaisin, toimivin ja tehokkain oma vaihtoehto työllisyysalueen itäosan palvelualueen muodostamiseksi.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että:

1. Haapajärven kaupunki hyväksyy liitteenä olevan Raahen kaupungin lähettämän yhteistoimintasopimuksen ja suunnitelman työvoimapalvelujen järjestämiseksi seuraavilta osin:

- Raahen kaupunki toimii maakunnan eteläosan 17 kunnan muodostaman työllisyysalueen vastuukuntana ja lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena. Työllisyysalueelle perustetaan neljä palvelualueita keskuskaupunkien toiminnalliselle vastuulle.
- Vastuukunnan ja keskuskaupunkien työnjaosta mm. erityispalvelujen järjestämiseksi ja keskitettyjen resurssien jakamiseksi sovitaan em. kuntien välisellä sopimuksella. Kustannusten jako ja palveluiden hinnat määritellään yhteistoimintasopimuksessa esitetyllä tavalla.
- Suunnitelmassa työvoimapalvelujen järjestämiseksi on esitetty oikeasuuntaisesti muodostettavan työllisyysalueen toiminnalliset tavoitteet (luku 2) sekä palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut (luku 5).

2. Haapajärven kaupunki esittää muutettavaksi yhteistoimintasopimusta ja suunnitelmaa työvoimapalvelujen järjestämiseksi seuraavilta osin:

- Työvoimapalvelujen järjestämiseksi työllisyysalueelle perustetaan neljä palvelualueita, joista yhden keskuskaupunkina toimii Haapajärvi ja siihen kuuluvat Haapajärvi, Kärämäki, Pyhäjärvi ja Reisjärvi. Nivala esitetään siirrettäväksi Ylivieskan keskuskaupungin palvelualueen alaisuuteen. Perusteluna muutosesitykselle on alueellinen palveluverkko ja alueellisesti tasapuolisten palvelujen tarjoaminen sekä siten asiakkaiden tarvitsemien erityispalvelujen asiointimatkojen pitäminen kohtuullisina. Alueen työvoimapalvelujen tämänhetkinen osaaminen on Haapajärvellä olevassa TE-toimiston palvelupisteessä ja siten toiminnan mahdollisimman keskeytyksetön siirtyminen nykyiseltä palvelujen järjestäjältä uudelle palvelujen tuottajalle tulee turvata mahdollisimman tehokkaasti ja toimintavarmasti. Keskuskaupungit voivat harkintansa mukaan päättää olemassa olevien TE-toimiston tilojen käytöstä palvelujen tuottamiseen.
- Työllisyyslautakunnan kokoonpanoa on muutettava siten, että kaikkien työllisyysalueen muodostavien kuntien edustavuus lautakunnassa paranee. Työllisyyslautakunnan kokoonpano esitetään muutettavaksi seuraavaksi: lautakunnassa on 10 jäsentä, joista kaksi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä valitaan vastuukuntana toimivasta Raahesta, yksi jäsen ja hänen varajäsenensä Ylivieskasta, Kalajoelta ja Haapajärveltä. Lisäksi viisi jäsentä valitaan muista työllisyysalueeseen kuuluvista kunnista kiertävästi siten, että heidän toimikautensa valtuustokaudella on kaksi vuotta.

Päätös

Puheenjohtajan esityksestä päätettiin yksimielisesti lisätä lausuntoon kohdaksi kolme: Haapajärven kaupunginhallitus toteaa yksimielisesti, että valmistelu ei ollut avointa eikä poliittista päätöksentekoa otettu huomioon riittävästi aiesopimuskuntien toimesta.

Muutoin lausunto ja päätösehdotus hyväksyttiin ehdotetussa yksimielisesti muodossa.

KHALL 15.08.2023 § 175

TE-palvelut 2024 -uudistuksessa työllispalvelut siirtyvät merkittävältä osin kuntien hoidettavaksi. Uudistus tulee voimaan vuoden 2025 alusta lukien. Uudistuksen mukaisesti perustetaan alueellisia työllisyysalueita, joihin kunnat kuuluvat. Pohjois-Pohjanmaalla ja maakunnan eteläisellä alueella on alkuvuoden aikana käyty työllisyysalueen muodostamisesta kuntien välisiä keskusteluja ja asiassa on ollut erinäisiä vaiheita.

Raahen kaupunki on lähettänyt 30.6.23 maakunnan eteläisen alueen kunnille kirjeen, jossa ilmoitetaan, että Raahen, Ylivieskan ja Kalajoen kaupungit ovat tehneet aiesopimuksen, jonka mukaisesti maakunnan eteläiselle alueelle muodostettaisiin työllisyysalue, jonka vastuukuntana on Raahen kaupunki. Kirjeessä pyydetään myös kuntien kantaa osallistumisesta työllisyysalueen toimintaan, tietoja työllisyyspalveluista sekä näkemyksiä työllisyyspalvelujen kehittämisestä. Samalla kuntien edustajat kutsutaan 31.8. Raahessa pidettävään tilaisuuteen, jossa esitellään valmistelun tilannetta ja kuullaan kuntien näkemyksiä työllisyysalueen valmistelusta ja kuntien osallistumisesta sen toimintaan.

Oheismateriaalina Raahen kaupungin kirje ja aiesopimus.

Valmistelija: Juha Uusivirta p. 044-4456113

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus vastaa Raahen kaupungin tiedusteluun, että Haapajärven kaupunki on mukana aiesopimuksen mukaisessa kuntien yhteisessä maakunnan eteläisen alueen työllisyysalueen valmistelussa ja näkee kaavaillun työllisyysalueen tarkoituksenmukaisena ja hyvänä toimintamallina maakunnan eteläiselle alueelle. Työllisyysalue tukee osaltaan maakunnan eteläisen alueen muuta yhteistyötä mm. aluekehittämisessä, koulutuksessa ja yritysten toiminnassa. Haapajärven kaupunki käsittelee myöhemmin asiaan liittyvät yhteistoimintasopimukset.

Haapajärven kaupunki toteaa, että Haapajärvellä on tällä hetkellä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston asiointipaikka, joita on maakunnan eteläisellä alueella lisäksi vain Ylivieskassa ja Raahessa. TE-toimistolla on Haapajärvellä asianmukaiset toimitilat ja siellä työskentelee noin 10 työntekijää. Olemassa olevat palvelut ja toimitilat luovat edellytyksiä sille, että Haapajärvellä voi toimia tulevan työllisyysalueen palvelualue.

Maakunnan eteläisen alueen itäosan kunnat ovat jo aloittaneet henkilöasiakkaiden työllisyyspalvelujen suunnittelun ja kehittämisen palvelualueella. Valmistelukeskusteluja on käyty seitsemän kunnan kesken ja valmistelutyössä ovat olleet mukana myös TE-toimiston edustajat.

TE-palvelut 2024 -uudistuksella tulee luoda maakunnan eteläiselle alueelle myös monipuoliset palvelut yrityksille, jotka mahdollistavat yritysten työntekijöiden saannin ja osaamisen kehittämisen ja sitä kautta alueen

elinvoimaisuuden lisäämisen. Myös työnhakijoiden nopea työllistyminen ja muiden tarvittavien palvelujen saanti tulee olla työllisyysuudistuksen tavoitteena. Ulkomaalaisten työnhakijoiden ja ulkomailta tulevien työntekijöiden palveluihin tulee panostaa yhdessä kuntien kotoutumispalvelujen kanssa.

Nivala-Haapajärven seutukunnan kunnat ovat keskustelleet myös yhteistyöstä yritysten työllisyyspalveluissa seutukunnan (Nihak ry:n) toimesta. Yritys- ja henkilöasiakkaiden palvelujen valmistelu- ja kehittämistyössä tulee siten ottaa huomioon uusia toimintatapoja ja palvelukokonaisuuksia. Seutukunnan yhteistyökeskustelussa on nähty tärkeäksi myös toisen asteen koulutuksenjärjestäjän koulutus kuntayhtymä Jedun osallistuminen työllisyysalueen valmisteluun ja sitä kautta tulevaan toimintaan.

Haapajärven kaupungilla on omissa työllisyyspalveluissa työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, joka suunnittelee ja ohjaa kaupungin omia työllisyyspalveluja. Palkkatuella työllistettyjä työntekijöitä on ollut 5-10 henkilöä. Lisäksi on ollut yksittäisiä henkilöitä työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa. Tällä hetkellä selvitetään kaupungin oman työtoiminta- tai työvalmennusyksikön perustamista 5-10 henkilölle ja työnohjaajan palkkaamista. Myös työttömien terveystarkastusten aloittamista selvitetään yhteistyössä kaupungin työterveyshuollon palvelujen tuottajan kanssa. Kaupungin yrityspalvelut tuottaa kaupungin tytäryhtiö, joka on siten olennainen osa kaupungin tämänhetkisiä yritysten työllisyyspalveluja.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallituksen jäsen Vesa Puputti poistui tämän asian käsittelyn aikana 18.02.